

Форум

Республика инвестицияла жаны бла онгларын кёргюзтюрюкдю

«Сочи-2016» деген XV халкыла аралы инвестицияла форумда Къабарты-Малкъар Республика туризм, промышленность, эл мюлк, транспорт инфраструктура сферала бла байламлы 60-дан аслам проект кёргюзтюрюкдю. Ол санда экиден бири агропромышленность комплекс эмда жарашдыруучу бёлюм бла байламлыдыла.

лукьдула. Бу форум кеси да төрели халда бизни кырралны инвестицияла эмда экономика жаны бла онгларын кёргюзтюрюкдю. Анда битеудуния экономиканы жер-жерли энчиликтери сюзюледиле, бизнес бла кюрешгенлени, эксперт къауумну эмда медиа-жамаатны араларында ишти байламлыкъла да кьураладыла.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоосуна пресс-службасы.

Конференция

Сынамлы врачла юйретгендиле, лекцияла окьугъандыла

Кёп болмай Нальчикде Къан тамырлагъа бакъгъан регион арада Терк болушлукъ тапдыргъан Н.В. Склифосовский атлы институтунда быллай аралы таматасы профессор Сергей Петриков, мыйыларыны тамырларында къан иги жюрюмгенлеге бакъгъан неврология бёлюмю таматасы Ганипа Рамазанова эм УЗИ службаны башчысы Лайла Халидова къатышып конференция болгъанды.

консультацияла бардыргъандыла, инсультха бакъгъан жангы амалланы юсюнден лекцияла да окьугъандыла, ол санда тромболитика терапияны юсюнден да билдиргендиле. Саусузуна халин игиге айландырууну, тромбоземболиядан профилактиканы бардырыууну юсюнден да айтылгъанды анда. Ол а хирургия жаны бла кыйыннга эмда жашауыа кьоркьуулугъа саналады.

леге ыспас этгенди. Быллай учрежденияланы араларында ахшы байламлыкъла кьурала баргъанларын да чертгенди. КъМР-ни саулу къакълау министрине къуллугъун толтургъан Асанланы Алим, Терк болушлукъ тапдыргъан Н.В. Склифосовский атлы институт не заманда да регионда саулу къакълау тийишли эс бургъанын, болушлукъ этерге да угъай демегинин белгилеп, къонакълагъа ыразылыгъын билдиргенди.

Республиканы къан тамырлагъа бакъгъан арасыны ишини юсюнден оюмун билдире, Сергей Песков анда ишлеген

МАГОМЕТЛАНЫ Сюлемен.

Акция

Абадан тёлуюн кёлюн алырча

Черек районну жер-жерли администрациясында, абадан адамланы айлыгы (месячник) деген жумушну тамамлау жаны бла жууаплы оргкомитетни кенгешти болгъанды. Аны администрацияны ишлери жаны бла управленияны таматасы Байсыланы Харун бардыргъанды.

Белгиленгенде, октябрьде бу жумушну тийишлисича бардырырча план къабыл этилгенди. Элени башчылары да анга кьолларындан келгенде себеплик этерикдиле.

Алай бла бешинчи октябрьде Огъары Малкъарда «Жашауну узунлугъу тенгли жол» деген тубешу боллукьду.

Жетинчи октябрьде Аушигерде «Алтын кюз арты» концерт кьураллыкьды, Жемталада уа аппалагъа бла аммалагъа назмула бла жырла хазырлай турадыла.

Районну администрациясыны болушлугъу бла 13 октябрьде, культура ишчиле да къатышып, Маданият юйде жандаурлукъ концерт этерикди, ары келген къонакъланы

аш-азыкъла бла да сыйларыкъдыла. Муниципалитетде Адамланы социальный жаны бла жумушларын комплекс халда жалчытхан ара Чирик кёллеге, Бызынгыгъа экскурсияла кьурарыкъды, сейирлерин болгъанланы уа агъачха дарман хансла жьаргъа элтирикдиле. Октябрь

ОМАРЛАНЫ Мурат.

ЖАЗЫЛЫУ АЧЫЛГЪАНДЫ
2017 ЖЫЛНЫ БИРИНЧИ ЖАРЫМЫНА

Биринчи сентябрьден почта авызыны битюу бөлүмлеринде жазылырча онг барды

ТЮБЕШИУ

Бизни излеучюлени да айтыр затлары барды

Жаш тёлуюн Ата журтха кертичилик ниетледе юйретуге, аскер эм инсан борчун алжаусуз тындыругъа хазырлау не заманда да уллу эс бурулгъанлай келеди. Бу юнледе Пятигорск шахарда жаш тёлуюн «Машук» арасында да, ол ишни кьурауагъа аталып, Шимал Кавказны излеучю къауумларыны жыйылыуу ачылгъанды.

Тюбешиуноу «Россейни излеучюлерини биригиуу», Ставропольну жаш тёлуюн союзу эм Пятигорск шахарны администрациясы бирге хазырлап бардырадыла. Аны чеклеринде уста алимле юйретиу-ангылатыу эм ачык дерсле этдюрюкдюле. Алада Россейни излеу кьымылдауларыны Шимал Кавказ эм Кюнчыгыш округларында болгъан алчы сынамланы жашауагъа синдириуноу амалларына юйретирикдиле.

Къабарты-Малкъарны керчилерини да бу тубешуиде айтыр, кёргюзтюр затлары кёлдю. Бегирикде «Эсгеруноу вахтасын» бардыргъан кезиуде жыйышдырылгъан бай сынам жаш адамлагъа юлгю боллукьду.

Излеучюле Минги тауну тийресинде тамамлагъан ишни кёрюмдюлерин чыгъаргъан кюн кертичиликни бла эсгеруноу сагъатларын республикабызны ёзен жерлеринде бардырлыкъларын айтхандыла. Мында да Ата журтубузуноу немисли ууучлауучуладан кьоруулагъан сермешлени тасхаларын бла жигитлерин ачыклай эм болгъан ишлени тохташдыра, тарыхны тюзлюгюне уллу кьошумчулукъ этериклери сезюсюдю.

Бизни корр.

БАХЧАЧЫЛЫКЪ

Таза, татыулу алмаланы къадалып жьядыла

Арт жыллада республикада терек бахчачылыкьгъа уллу эс бурулады. Бюгюнлюкде алма терекле бизни тийреде аламант ёседиле. Республиканы жери, хауасы да бу битимге тап келишеди. Таулада бла тау этекледе да озгъан ёмюрден кьалгъан бахчала бусагъатда да аз, кёл болса да, тирлик бергенлей турадыла.

Белгилесича, быллай бахчадан иги тирлик алыр ючюн, аслам къоранч этерге керекди. Сёз ючюн, тереклени керексиз бутакъларын кесип кетерип турурча, дарман кьуаргъа,

Герпегежде орналгъан алма бахчагъа да кёл къалмай элли жыл болады. Аны арт кезиуде Токьуланы Ахмат арендагъа алып кьарайды. Ол төрт гектар жерни

алады. Мында бир нечча жюз терек барды. Ала жыл санларына кёре къарт болгъаннга саналадыла. Болсада кёлгетлени сыфатлары, татыулары да игидиле. Тышларында тамгъалары болгъанла тубеселе да, бирини ичинде къурт кирип кёрмезсе. Алагъа эрттеден бери дарман себилмегинин эсге алсагъ а, бютюн сейир этерчады.

Ахшы оноу

Улоуланы иелери хакъ тёлерик туююлдюле

Шахарны администрациясыны оноуу бла Нальчикки ара базарына жууукъ жерде тохтагъан улоуну иеси энди машинасын салгъаны ючюн хакъ тёлерик туююлдю. Бу оноу «Хорлам» атлы жашилдендилген айбат майданы тийресинде Толстой бла Пачев атлы орамла бирге къошулгъан жерни юсюнден этилгенди.

Администрацияны къуллукчулары шахарда жашагъанланы оюмларын билир муратда соруула бардыргъан кезиуде, адамланы кёбюсю базарны тегерегинде сюелген улоу ючюн хакъ излемезча этилсе сюйгенлерин ангылатхандыла. Ол тилеклени эсге ала, мэрияны оноуу бла бу тийреде хакъ сураллык туююлдю, жууукъ заманда аны билдирген энчи белгиле да орнатылыкьдыла.

Къабарты-Малкъарны жер-жерли статистика ведомствосундан билдиргенлерине кёре, быйыл ал сегиз айны ичинде республикада 22,3 миллиард сом багъасына эл мюлк продукция чыгъарылгъанды. Озгъан жылны бу кезиуюу бла

КЪАПЛАНЫ М.

Эсепле

Эт - кёбюрек, сют а - азыракъ

тэнгешдиргенде, ёсюм 2,3 процент болгъанды. Эл мюлк организацияла, мюлке, энчи предпринимательле эмда адамла кеслери юйлеринде бу кезиуде сюлмагъан аурлукьда 63,6 минг тонна тууар эмда тауукъ эт чыгъаргъандыла. Ол да сагъынылгъан кезиуден 2,5 процентге аслам болгъанды.

Быйыл дагъыда 280,5 минг тонна сют сауулгъанды (2,9 процентге аз) эмда 131,2 миллион жумуртха жыйылгъанды (2,8 процентге кёбюрек). Эл мюлк организациялада бла предпринятиялада орта эсеп бла алып тергенде, бир ийнек - 3262 килограмм сют, бир тауугъа а 159 жумуртха бергендиле.

РЕМОНТ

Юйледе лифтле алышындырылгъандыла

Нальчикде кёл къатлы юйлени эм алада орналгъан оборудованианы жангыртуу ишле андан ары бардырыладыла. Аслам эс юйледе лифтлени алышындырыуа бурулады.

Ол да бошдан туююлдю. Кёл жерледе быллай кабинала эски болуп, аланы ёрге-энишге жюрютген темир жипле юзюлюп, адамла ачыгъан, ёлген шартла да тубейдиле. Быллай жарсыуладан керн болур ючюн, Осетинская орамда тогузкытаты юйде адамны неда жюкюно бийликке чыгъаргъан төрт лифтни тешип, орунларына жангы излемлеге келишген кабинала орнатылгъандыла. Бусагъатда аланы тинтиу ишле бардырыла турадыла. Сынаула бошалгъан сора келир айны ахырына адамла хайырланып башларча этерикдиле.

Супарыш этген жер-жерли биригиуноу оноучулары чертгенге кёре, лифтле Белоруссиядан келтирилдиле. Ала излемлеге тийишлиликде тынгылы кьураылдыла, электрокючюно аяулу

кьоратадыла, ырыскы кьоранчланы аз излейдиле. Кёл къатлы жашау журтлада жангыртуу эм тапландыруу ишлени бардыргъанла жылны ахырына дери энтта да быллай оборудованиа бла жети юйноу жалчытырыкъдыла. Ала билдиргенлерича, фатарланы иелери тынгылы ремонтха деп белгиленген ача салымланы заманында бермейдиле ансы, жангыртуу ишле андан да кёл жерде тамамланырыкъ эдиле.

БАЙСЫЛАНЫ Марзият.

Зорлукъ, чыдамлылыкъ, кеслерин аямау, жигерлик, мадарымлылыкъ, игиликге ийнаныу 2-3 бетле	Вакансияланы саны кёбейгенди 4 бет	Эрттеден бери сакъланган грамматика 4 бет	«Скорыйге» жол бермегенле жууапха тартылыкьдыла 4 бет
--	---------------------------------------	--	--

Зорлукъ, чыгамлылыкъ, кеслерин аямау,

Таулу тиширула XX ёмюрню 40-чы - 50-чи жылларында кёчгюнчюлюкде

Ёзденланы Мариям.

Уяналаны Шамкызы.

Геккиланы Зукура.

Диналаны Зулейха баш иеси бла.

Кыргызстанны Ош областыны Сузак районуну Ленин атлы колхозуну ийнек саууучуларыны кыаууу. Сол жанындан ючюнчю Ёзденланы Мариям.

Улбашланы Зулейха.

Кызахстанны Алма-Ата областыны Каскелен районуну Абай колхозуну ийнек саууучусу Османланы (Байдаланы кызылары) Нуржан сабийлери бла.

Онтогузунчу ёмюрню экинчи жарымындан жыйрманчы ёмюрню кыргызынчы жылларына дери ариулыклары, билимлери, акыллары, иш кёллююклери бла атларын айтдырган таулу кызыланы юслеринден газетибизни алгаракылада чыккан номерлеринде жаздык.

Алай жашуу бир ызда турмайды. Аны айланч-кыйланч жоллары бардыла. Къадар билмей, сунмай турганлай, инсанни угъай, миллетлени окъуна Ата журтларындан айырып, узакъ жерлеге элтип атады. Кыркъ тёртюнчю жылда малквар халкыга аллай бир кыйынлыкъ сынарга - онюч жылы тыш элинде, жеринде, башха миллетлени араларында жашарга - тышдою.

Эр кишиле кызауатда эдиле. Миллетни сакъларга тиширулага керек болду. Бир жанындан, ачылык-жалангачлык, юйсюзлюк-журтсуздук, экинчиден а - ауур затла сынадыла аланы. Ары дери этмеген, сынамаган, билмеген, кермеген жумушла.

Алай болганлыкыга, юйрендиле таулу кызыла алага да. Акылбалык болгунчу окъуна шахталада кёмюр къаздыла, кызыу печеледе кирпич биширдиле. Орта Азияны, Кызахстанны кымлу ёзенлеринде мамукъ, чюгюндюр, будай ёсдюрдюле. Урунууда алчыла болдула, атларын иги бла айтдырдыла. Дагыда юйюрле кырадыла, сабийле ёсдюрдюле, тилибизни, адет-тёрелерибизни сакълардыла, къобуз сокъдула, той-оюн да эдиле.

Кырал къуллукчула, жамауат аланы иш кёллююклерин, жигерликлерин эслемей, эс бурмай кыймадыла. Кыра чёпге тышюп турганларына да къарамай, жигерликлерине кёре сый бердиле. Кёп таулу тиширулага бийик кырал сауыала бердиле. Бу жапарыбызда сюргонню кезиунюнде атларын иги бла айтдырган, махтауга, юлгюге тийишли болганланы юслеринден айтабыз.

Улбашланы Зулейхадан башлайык. Кызахстанда басмаланган «Экспресс-к» журналда аны юсюнден былай жазылады:

«Таулу халкыны ёхтеми - Социалист Урунуу Жигити, Ленинни орденине юч кере тийишли болган Улбашланы Зулейха кыруу Кызахстанда угъай, битеу Союзда да табылмас аллай кёп адам».

Ол Кызахстанны Талды-Курган областыны Киров районуну Амангельды атлы колхозунда жашаганды. Кеси комсомол звено кырап, ара мюлкде чюгюндюр ёсдюрюп тебирейди. Юч жылдан, адамла да къошулуп, уллу бригада болады. Орта эсеп бла хар гектардан 600-650 центнер тирлик алып турадыла. Элде, районда угъай, битеу областьда да аланы озган жокъ эди. Таулу кызыны Москвага кёрмючге жибердиле. Ол ёсдюрген чюгюндюрге сейир уллу эди. Андан алтын майдал бла къайтады.

Экинчи жыл кыралыбызны ара шахарындан алилле келип, Зулейха ишленген жерде жангы технология бла чюгюндюр урлукъ себедиле. Анга кыраууну Улбашланы кызыны бригадасы бардырады. Ол жыл была гектар сайын 750 центнер тирлик аладыла. Ол тийреледе аллай кёрмючю биринчи кере бола эди. Жетишер килограмм тартхан тамырла бар эдиле.

Урунууда ахшы жетишимлери ючюн Улбашланы Зулейха кыралыбызны эм сыйлы сауыгаларына да кёргюзтулгенди, Кызахстанны Баш Советине депутатха да айырылады. 1960 жылда уа анга «Волга» машина да берилген эди.

Малкварны жигит кызы Тилланы Юметте эрге барып, юйюр кыраганды. Бюгюнлюкде деменгиле Минги тауну этегинде, Терс-Къолда жашайды.

Ёзденланы Мариям бийик Холамызынчы таулары кырушулаган, ортасы бла шуулдай, жырлай, чокъурак тамычылы тау череги ётген ариу жерде орналган Кыра-Суу элинде 1929 жылда Моллаланы Зукайны юйюнде тууганды. Кёчгюнчюлюкню кезиунюнде Кыргызстан анга экинчи ата журт болду. Ош областыны Сузак районуну Ленин атлы колхозуна тюшеди.

Кызы бек алга мамукъ ёсдюрген бригадада ишлеп тебирейди. Бираздан а фермага ишге киреди. Биринчи жыл онеки ийнек сауады. Хар биринден 700 литр сют алады. 1959 жылда уа ол кёрмючю 3000 литр болады. Ол жыл Мариямга Ленинни ордени бериледи. Бираздан а «Сыйлылыкны Белгиси» ордени алады.

1964 жылда уа Социалист Урунуу Жигити болады. Кёп кере кыралыбызны ара шахарында - Москвада - Халк мюлкню жетишимлерини битеуоюс кёрмючюне (ВДНХ) къатыша турганды.

Сегизинчи бешжыллыкны ахшы кёрмючюле бла тауусханы ючюн Урунуу Кызыл Байрагыны ордени эмда майдалла бла сауыгаланады. 1970 жылда уа ол хар ийнегинден 3500 литр сют алады. Экинчи жыл а аны Кыргызстанны Баш Советине депутатха айырадыла. Ош областьда партияны Сузак райкомуну члени да болганды.

Тогузунчу бешжыллыкны биринчи жарымында Мариям оналы ийнек сауады эм хар биринден 3800 литр алады. Бир жыл а 4000 литр окъуна. Аны юсюнден Кыргызны «Пахтачы» газетинде уллу статья басмаланган эди.

Юйюрюню юсюнден айтханда, кенделенчи жаш Ёзденланы Жамал бла юч кызы, эки жаш ёсдюргенди. Кеси уа бурунггу жыл дуниядан кетгенди.

Кызақланы Кезибан да Кыргызстанны Ош областында жашаганды. Анда Кызыл - Кыяда шахтада ишленди. Беш жюз метр теренликде эр кишиле къазган ташкёмюрню вагонлага жюклеп, башына ашырып турганды. Ол заманда анга онжети жыл да толмаган эди.

Азиядан къайтхынчы тири ишлеп турганды. Андан къайтхандан сора Хасанияда тохтайды. Мында да ара мюлкде бригаданы башчысы эди.

«Не ишни да жокъду бизге кыйыны. Арий билмейди Казакованы жыйыны», - деп Кезибанны бригадасыны юсюнден жыр да такъган эдиле.

Ахыры 3-чю бетдеди.

Кызақланы Кезибан (онгжанында).

Азияда тирлик жыйган кезиу.

Ийнек саууучула: Байдаланы Билиза, Тилланы Халимат.

Жигерлик, магарымлылык, игиликке ийнаныу

Таулу юйор сюргонде.

Кыргызстанны Кант районуну Дмитриевка элини таулу колхозчулары.

Гюлюяланы Уркъят туудуклары бла. Алма-Ата, Каскелен район. 1956 жыл.

Социалист Урунууну Жигити Ёзденланы Мариям баш иеси бла.

Фрунзе область, Кант район. «Кызыл партизанла» колхозну ишчилери (солдан онгнга): Ёзденланы Гатия, Беккиланы Люся, Ёзденланы Ханифа, Ёзденланы Нафисат, Толгурланы (аты белгисизди), Ёзденланы Жууа, Ёзденланы Зайнаф, Къартлыкъланы жаш (аты белгисизди), Ёзденланы Шахидат. 1957 жыл.

Ахыры. Аллы 2-чи бетдеди.

Шакъманланы Аминат ийнек саууучу эди. Ол а Къазахстанда Меркеде жашаганды. Анда ара мюлке фермада ишленди. Танг аласындан башлап ахшам жулдуз чыкъганга дери мал саууп, аланы тюплерин тазалап, ашларын салып турганды. Москвада Халкъ мюлкю жетишилери Битеусоюз кермючюне къатышханды. Андан алтын майдал бла къайтханды.

Къартлыкъланы Жанкъуш да сюрюню кезиуонде Кыргызстанны Кант районуну «Кызыл партизанла» колхозунда чюгондюор ёсдюоренди. Артда ол мюлкю «Заря» колхозга къошхан эдиле.

Ол бир гектар жерде бал туз чюгондюор ёсдюореди. Кюн сайын бахчага чыгып, хансын тазалайды, суу иеди. Ишлеген жерин алай ариу тута эди, райондан, областъдан мюлке тинтичюле келселе, таулу кызыны жер юлюшюне элтгендиле. Бир ханс неда бирге къошулуп эки битим ёсген кермегендиле. «Бир-бир адамланы арбазларында окюна жокъду быллай тазалыкъ», - дей эдиле адамла, сейирге къала.

Анда таулу кызыладан бригада къураиды. Гектар сайын 750 центнер тирлик алгандыла. 1956 жылда Жанкъушну жер юлюшюнден чыкъган чюгондюорю санагъанларында, 870 центнер болганды. Ол а битеу областъда да бек бийик керюмдю эди.

Алчы кызыны иши керюмлей къалмады. Ол жыл областъга депутатха да айырдыла, Урунууну Кызыл Байрагы орден бла да сауғалайдыла.

Диналаны Зулейха онюч жылындан ишлеп башлаганды. Аны звено башчыга да айырадыла. 1949 жылда мамукъ ёсдюорюде болдурган ахшы керюмдюелери ючюн анга Ленинни ордени берилген эди.

Энтта да бир алчы кызыны сагынайыкъ. Ол **Уяналаны Шамкъызды**. Кёчгюнчюлюкню кезиуонде Къазахстанны Джамбул областны Мерке районуну «Жангы жол» колхозунда чюгондюор ёсдюоренди. Биринчи сауғасын, «За трудовую доблесть» майдалын, 1947 жылда алганды.

Экинчи жыл а СССР-ни эл мюлк министри Бенедиктов Шамкъызга жазган письмосунда аны кыралны улуу сауғасы Ленинни ордени бла сауғаланнганы бла алгышлай

эди. Шамкъыз Социалист Урунууну жигити атха кергюзтюлгенди. Кёчгюнчю болганы ючюн ол сауға анга берилмегенди.

Джамбул областны Мерке районуну Джамбул колхозунда **Геккиланы Зухура** да ишленди. Ол да чюгондюор ёсдюоренди. 26 февральда 1953 жылда В.СВХ-ны баш комитетини улуу алтын майдалы бла сауғаланнганды. 1955 жылда СССР-ни Эл мюлк министерствосу Мичуринни майдалын береди. 26 февральда 1957 жылда уа «За освоение целинных и залежных земель» майдал алады. Зухура 1956 жылда чюгондюор ёсдюорюде болдурган ахшы керюмдюелери ючюн Социалист Урунууну Жигити атха кергюзтюледи. Жарсыуга, 11 январьда 1957 жылда анга Ленинни ордени берилип къалганды.

Быладан сора да, ахшы ишлери бла атларын айтдыргъан, кырал сауғалагъа тийишли болган кёп таулу тишируланы сагыныргъа боллукъ эди. Акылбалыкъ болмаган сабийле окюна ишге чыкъгандыла. Анам **Османланы (Байдаланы кызылары) Нюржан** эсгеричю эди: он-биржыллыгында Алма-Атаны къурулушунда ишлей эди. Кеси тенгли кызычыкъла бла эрттенликде эрте барып, ылтхынла бла суу барган илипинни бузун ууатып, кюрекле бла аны тышына атып, юсю бла уа томуроула жиберип тургандыла.

Бу материалда биз бир ненча юлгюлю кызыларыбызны, тишируларыбызны эсгердик. Алагъа ушагъанла уа - тириле, арымай-талмай кюрегшенле, адепиле, жууаплыла, махтаулула - кёп эдиле, жюзле, мингле. Ала барысы да, ишден сора да, миллетни, аны культурасыны сакълаууну да къайгысын этгендиле. Юйор да къурадыла, сабий да ёсдюорюле, тизгинлерин да жыйдыла, бетлерин да жоймадыла, миллетни атын да ёхтем бла жюрютюле. Кыйынлыкълагъа тездюле, чыдадыла, аланы да хорлап, ызларына къайтып, жашауну жангыдан къурадыла.

Эй, махтау болсун, таулу тиширу, санга, ариуланы ариуу, сыйлыланы сыйлысы, алчыланы алчысы! Къууанабыз, ёхтемленебиз, узакъ ёмюр, насып тежейбиз!

Бетлени басмагъа **ОСМАНЛАНЫ Хыйса** хазыраганды.

Солдан онгнга (олтургъанла): Этчеланы Фазилят, Иттииланы Маржанат; (сюелгенле) Занкишиланы Нажабат, Мусукъланы Маруса, Кючюкланы Марзият.

Шакъманланы Аминат (ортада). Москва, ВДНХ. 1956 жыл.

Кёчюрюлючю Кызыл Байракъ алгъан таулула: (олтургъанла) Тюбейланы Забитхан, Махийланы Къубадий; (сюелгенле) Байчеккуланы Мариям, Байчеккуланы Люба, Бапыналаны Ариужан, Жолаланы Къанитат, Текуланы Хауа. 1952 жыл.

Урунуу

Вакансияланы саны көбейгенди

Элбрус районну Адамланы иш бла жалчытыу арасы вакансияланы ярмаркасын жыл сайын бир ненча кере бардырады. Алгъаракъда ётгенге да беш организация бла предприятие къатышхандыла. Ол санда «Магнит» тюкен, чекленген жууаплыгы болгъан «Жашил шахар» общество, «Жасмин» кафе эмда «Курорт Элбрус» акционер общество.

Кёрюстюлген ишчи жерлени санында быллай усталыкъла бар эдиле: парикмахер, тюкенни башчысы, товаровед, абонент телеулени жыйыуучу,

официант, электрик, слесарь-обходчик, автобусну водители, транспортну иши бла байламлы механик, маркетолог, туроператор, бухгалтер, кассир, системный администратор, юриконсульт, секретарь-делопроизводитель, кадрла бла ишлеген специалист.

Ол кюн иш излей алтмыш адам келгенди арагъа. Ала барысы да анкеталаны толтургандыла, болгъан вакансияла бла шагърейленгендиле. Республиканы тышында иш излегенлени саны да аз туююлду.

Анатолий ТЕМИРОВ.

УФСИН

Колонияда - жылыулукъдан толу чакъ

РФ-ни Жууапха тартылгъанлары терсликлерине жолукъдуруу жаны бла федерал службаны КъМР-де Управлениасыны 4-чю номерли колониясында «ачык эшиклени» кюню бардырылганды. Быллай жумушла иги төреге айлангандыла дерге боллукъду, аны кезиуонде тутулуп тургъанлары жуууклары бла тюбеширге онглары бардыла. Жашауларында терс атлам этгенлеге, жангылгъанлагъа ата-аналары, ахлулары аланы унутмай жокълагъанлары уа бютюдю магъаналыды.

Бу жол учреждениагъа 50 адам келгенди. Ала тишируулары жашау болумлары бла шагърейленгендиле. Биринчиден, кьонакъла тутулуп тургъанлары отоларында болгъандыла. Ала къалай кийингенлерин, не зат ашагъанларын, солуу заманларын къалай ётдюргенлерин кёргендиле.

Ызы бла барысы да колонияны клубуна баргандыла. Мында уа «Сиз къатыбызда болсагъыз, жаныбыз жырлайды» деген концерт программа кёрюстюлгенди. «Ачык эшиклени» кюнюне тутулуп тургъанла хар заманда да тынгылы хазырлануучудула.

Аны ючюн концерт да сейир, аламат номерледен кьуралганды. Сахнада артистле анагъа суймекликни, ышаныулыкъну, насыпны юслеринден жырланы айтханларында уа, залда жыйылгъанла жиямукъларын окъуна тыялмагъандыла.

Андан сора уа, колонияда тургъанла, кьонакъла да ашханлагъа баргандыла. Быллайда ала чай иче, ауузлана, жашауларыны, болумларыны юслеринден хапар айтхануудула.

Тюбешиюну кьурагъанла белгилегенлерича, жууапха тартылгъанлары жуууклары бла байламлыкъла жюрюрге онглары болгъаны артыкъда магъаналыды. Бюгюн аланы эркинликлерине чек салынган эсе да, ала терсликлерин ангылап, тамбла юйлерине, жамауат жашаууа женгил къайтырыкъдыла. Кьонакъла уа учрежденианы оночуларына быллай жарыкъ, жюрек жылыулукъдан толу кюн кьурагъанлары ючюн ыразылыкъларын айтхандыла.

Мадина ЗАБАРОВА.
КъМР-де УФСИН-ни пресс-службасы.

Саулукугъа осал кюле бла сагъатла
2016 жылны 29 сентябринден 5 октябрине дер

29 сентябрь, орта кюн
(бегирек 12.00 сагъатдан 15.00 сагъатха дер)
Аш эритиучи системагъыз ауруп къыйнаргъа боллукъду. Сууук ётдюрмезге кюрешигиз. Стрессден сакъланыгъыз.

30 сентябрь, байрым кюн
(бегирек 19.00 сагъатдан 22.00 сагъатха дер)
Тери ауруулары кьозгалыуларына кьорккучу барды. Сууукдан кесигизни сакъланыгъыз.

1 октябрь, шабат кюн
(бегирек 03.00 сагъатдан 06.00 сагъатха дер)

Бюйреклеригиз, аш орун тюбюнде без ауруп къыйнаргъа боллукъдула. Чибжи къошулгъан затланы ашамагъыз.

3 октябрь, баш кюн
(бегирек 21.00 сагъатдан 0.00 сагъатха дер)
Бюйреклеригиз кеслерин билдире-билдире турлукъдула. Бу кюн да чибжи къошулгъан ашланы бир жанына салыгъыз.

Татьяна ДУБКОВА,
Тегерекдеги болумланы бла геофизика прогноزلаны инструмент тинтиулерини арасы.

ОПЕРАЦИЯ
Сауутланы кьыралгъа тапдыргъаннга - нохтабау

КъМР-де Ич ишле министерство республиканы жамауатына законлагъа бузукълукъла этип, сауутланы, окъланы, чачдыруучу затланы сатыу-алынуу, жюрютоуюну тохтатыр мурат бла Къабарты-Малкъарны Правительствосу 2014 жылда 9 июльда чыгъаргъан бегимине тийишлиликде аланы кьыралгъа берип, хакъ алыргъа онг болгъаны эсгертеди.

Ахча РФ-ни 18 жыллары

толгъан инсанларына бериледи, ала жашагъан жерлеринде регистрация этилирге керекдиле. Хакъ кредит организациялада счётка ётдюрюледи неда аны Россейни почтасыны бёлюмлеринде алыргъа боллукъду. Сауутланы кеслерини ыразылыкълары бла кьыралгъа бергенле уголовный тинтиуледен эркин этилгенлерин белгилерге тийишлиди.

Тёленген ачханы ёлчеми:

№	Сауутланы атлары	Ачханы ёлчеми (сом)
1	Керох эм тапанча	15 000
2	Автомат	20 000
3	Пулемёт	25 000
4	ГП-25 эм ГП-30 подствол гранатомёт	15 000
5	РПГ-7, 7В, 27 гранатомётла	17 000
6	Гранатомёт РПГ-18, 22, 26	15 000
7	Ушкоч СВД	25 000
8	Керох-пулемёт	15 000
9	Уучу карабин	6000
10	Уучу ушкоч	3000
11	Газ бла атдыргъан керох эм тапанча	1000
12	Заводда чыгъарылмай, адам кеси хазырлагъан керох	5000
13	Адам кеси этген атдыруучу зат	500
14	Чачдыруучу затла (тротил, пластид, аммонит, аммонал эм башхала) 1 граммы ючюн	5
15	Чачдыруучу зат (ВВ эм СВ болгъан устройство)	3000
16	Электродетонатор, капсоль-детонатор, чачдыруучу устройство, отну эм токну ийген ызла эм башхала - бир метри ючюн	200
17	Штат боеприпас (артиллерия сауутлагъа топ)	2000
18	РПГ-гъа топ	2500
19	РПО-А огнемёт	10 000

Уучулукукъ
Аманлыкъчыла бир эллиле болуп чыкъландыла

МВД-ны «Бахсан» муниципалитетле аралы бёлюмюне Дыгулыбгёй элден 39-жыллыкъ эр киши тарыгъып келгенди. Ол айтханыча, кимле эселе да, аны бахчасына кирип, алмарлары бла 14 ащикни алып кетгендиле. Алай бла анга 15 минг сом кьоранч этилгенди.

Полициячыла, оператив-тинтиу ишле бардырып, бу аманлыкъны этгенлерине ишеклиени тохташдыргъандыла. Ала бу элден 24 эм 26-жыллыкъ жаш адамладыла. Бузукълукъла РФ-ни Уголовный кодексини 158-чи статьясыны 2-чи кесегине кёре материалла ачылгъандыла.

Чакъырыу
Полициячыла болушлукъ тилейдиле

2012 жылда 6 майда Нальчикке Солуу парка аттракционланы шахарчыгъында эки-жыллыкъ кызчыкъ ёлгенди. Следствие тохташдыргъаныча, сабий темир чалдышледен ётюп, «Такси» деген аттракционну тюбюне тюшгенди.

Республиканы хурметли жамауаты! КъМР-де МВД бу

жарсыулу иш къалай болгъанын кёргенледен бу телефон номерлеге сёлеширлерин тилейди:
Нальчик шахарда УМВД-ны дежурный бёлюму: **(88662) 49-46-02, 49-54-64;** РФ-ни Следствие комитетини Нальчик шахарда бёлюму: **(88662) 42-52-14.**

Илму

Эрттеден бери сакъланган грамматика

Россейни Илмула академиясыны КъМР-де илму арасыны илму-излем институту «Печатный двор» басмада «Бусагъатдагы кьарачай-малкъар тил» деген грамматиканы биринчи кесегин басмалагъанды (экинчи кесеге да хазырды). Бу проект литература тилибизни фонетика эм грамматика кьурамын - аны лексикологиясын, фразеологиясын, лексикографиясын, сёз кьурауун, морфологиясын эм синтаксисин системагъа жыйышдырууну биринчи сынамды.

Тилде тюбеген болумла марда эм стиль жаны бла да ангылатыладыла. Бу ишни магъанасы: кьарачай-малкъар тилни вузда, школда да окутууну системасы пособиаланы жарашдыра туруп аны эсеплерине таяндыргъа тийишлидиле. Китап бийик илму теория эм практика даражада жазылгъаны уа аны бла жалаанда бизни тилни специалистлери угъай, бирси, бусагъатдагы тюрк тилдери келечилери да хайырланаллыкъларына шагъатлыкъ этеди.

Проектни автору эм башчысы филология илмуланы доктору, профессор Улакъланы Махтиди, баш редактору филология илмуланы доктору, профессор Гузеланы Жамалды. Изданияны спонсору уа бизни жерлешибиз - филология илмуланы доктору Чеченланы Алийди.

«Кьарачай-малкъар тилни грамматикалары» (1966 ж., 1976ж.) энди аз тюбеген китапланы санына эртте къошулгъандыла. Ала чыкълангъаны бери озгъан заманын ичинде тил билим энчи тинтиуле, дерс китапла, сёзлюккеле бла да байыкъланганды; аслам монография басмаланганды, онла бла саналгъан доктор эм кандидат диссертацияла кьоруулангандыла.

Бусагъатда дуня жарыгъын кёрген академиялы грамматика ата журтлу эм битеудуния тюркологияны шёндюголю, жангы жетишимлери эсге алынып хазырланганды. Жанр энчиликлери башха болгъан жерледен алынган иллюстрацияладан, андан сора да, сёлешууде хайырланылгъан литература тилни материалларындан байды.

МОКЪАЛАНЫ Зухура, филология илмуланы кандидаты.

Себеплик
«Скорыйге» жол бермегенле жууапха тартыллыкъдыла

Нальчик шахарны Терк медицина болушлукъ берген службасыны битеу машиналарында видеорегистраторла салынгандыла. Аны хайырындан энди ала ашыгъып баргъан кезиуде анга кьайсы автомобилестле жол бермегенлери шарт кёрюстюлюккю, деп билдиргендиле КъМР-ни Саулукъ сакълау министерствосуну пресс-службасындан.

- Бизни служба жыл сайын жюз мингден артыкъ саусузну жумушларына кьарайды. Орта эсеп бла алып тергегенде, жол 20 минут алады, - дейди службаны станциясыны тамата врачы Светлана Барагунова. - Бир-бирледе уа башха водительле энчи сигналы бла да ашыгъып баргъан «скорыйге» жол бермей тохтадыла. Ол а законнга келишимеген ишти.

Быллай кезиудеде службаны машинасында онгуз адам болургъа боллукъду, ол себепден а жолну хар минуту да багъалыды. Алай бла энди быллай

Бизни корр.

Чабышыу
Биз саулукълу жашауну сайлайбыз!

Узакълукъгъа чабышыуну Битеуроссей кюнюне аталгъан эришюлеге быыл Къабарты-Малкъарда мингге жууукъ адам къатышханды. Россейни Спорт министрствосуну бла Женгил атлетикадан биригуюню башламчылыкълары бла кьуралган акция 2016 жылда онекинчи кере бардырылады. Нальчикни солуу паркында

кеслерин сынаргъа кьырал кьулукълула, пенсиячыла, орта эм бийик билим берген юйлене студентлери да келген эдиле.

Бу ишни баш магъанасы, биринчиден, халкыны саулукълу жашау бардыруугъа итиндириудю. Экинчиден а, чабышыуда ахшы кёрюмдюле болдургъанларын эсегенле, арда спортха энчи берилип, женгил атлетика-

дан жараула бардыргъан секциялагъа жюрюп башлайдыла. Эришюлени кьурагъанлары айтханларына кёре, жыл сайын анга сейирлери болгъан адамланы саны ёсе барады. Былтур ала беш жюз болгъан эселе, бу жол чабышханланы саны кёп къалмай эки кереге кёбейгенди.

Бизни корр.

Билдириуле
Финансовый управлюющий Ворокова М.Х.

(инн 071307689997, СНИЛС 060-161-287-16; 360001, КБР, г. Нальчик, ул. Лермонтова, д. 2, оф. 600, madlenZB@mail.ru, тел.: 89287099817), член НП "ЦФОП АПК" (ОГРН 1107799002057, инн 7707030411; 107031, г. Москва, ул. Б. Дмитровка, д. 32, стр. 1) сообщает о том, что первые торги по продаже заложенного имущества Афаунова З.М. (ОГРНИП 304070229400072, ИНН070204384448, СНИЛС064-789-351-12, 361700, КБР, Зольский р-н, пгт. Залужкожае, ул. Ногмова, 199), назначенные на 9 ч. 00 мин. 10.10.2016 г., не состоялись и уведомляет о проведении повторных торгов 23.11.2016 в 9:00. Лот - жилой дом: литер А, (290 кв. м.), лит В (130, 8 кв. м.), расположенные на земельном участке площадью 1878 кв. м. Начальная цена - 2 556 000 руб., задаток - 1%, шаг - 5% от начальной стоимости. Заявки принимаются с 10.10.16 (9:00) до 23.11.16г. (18:00) на http://www.fabrikant.ru. Ознакомление с имуществом и документами в рабочие дни по адресу конкурсного управляющего. Реквизиты для уплаты задатков: ИП Ворокова Мадина Хамидовна, р/сч. № 40802810201290000044 в Ф-ле НПК ПАО "Ханты-Мансийский Банк "Открытие", к/сч. №30101810083270000777, БИК 048327777. Победитель торгов - лицо, предложившее наивысшую цену. В день торгов подписывается протокол с победителем. Договор купли-продажи с продавцом заключается в течение 5 дней со дня подписания протокола. Оплата - в течение 30 дней со дня подписания договора.

Конкурсный управляющий Ворокова М.Х. (инн 071307689997, СНИЛС 060-161-287-16; 360001, КБР, г. Нальчик, ул. Байсултанова, д. 31, кв. 1, madlenZB@mail.ru, тел.: 89287099817), член НП "ЦФОП АПК" (ОГРН 1107799002057, инн 7707030411; 107031, г. Москва, ул. Б. Дмитровка, д. 32, стр. 1) сообщает о проведении 16.11.2016 в 9:00 повторных торгов имуществом ООО «Стимул» (ОГРН 1140718000862, инн 0702010578, КБР, Залужкожае, ул. Хакирова, д. 5) в форме открытого аукциона. Выставляется единый лотом недвижимое имущество (лит А, Г, Г3, Г3, Г1, Г2, Г7, Г8, Г9, Г10, ограда) и зем. участок 07:09:0101008:0026, начальная цена - 39 263 777 руб. Задаток - 10%, шаг - 5% от начальной стоимости. Прием заявок осуществляется на http://www.fabrikant.ru с 03.10.16 (9:00) до 16.11.16г. (18:00). Ознакомление с имуществом и документами в рабочие дни по адресу Вороковой М.Х. Реквизиты: ИП Ворокова Мадина Хамидовна, р/сч. № 40802810201290000044 в Филиал Нальчикский ПАО Банка "ФК Открытие", к/сч. №30101810083270000780, БИК 048327780. Победитель торгов - участник, предложивший большую цену. В день торгов подписывается протокол с победителем. Договор купли-продажи с продавцом заключается в течение 5 дней со дня подписания протокола. Оплата - в течение 30 дней со дня подписания договора.

УЧРЕДИТЕЛЬЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛЪКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

<p>Баш редактор АТГАЛАНЫ Жамал</p> <p>РЕДКОЛЛЕГИЯ: ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат (баш редактору орунбасары) ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары) ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретарь) МОКЪАЛАНЫ Зухура (культура бёлюмю таматасы) ТИКАЛАНЫ Фатима (жамауат-политика жашау бёлюмю таматасы)</p>	<p>ТЕЛЕФОНЛА: Редактору приёмный - 42-63-01. Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62, Корректорла - 42-63-52.</p> <p>РЕДАКЦИЯНЫ БЁЛОМЛЕРИ: Жамауат-политика жашау - 42-24-02, 42-67-68. Культура - 42-75-82, 42-66-76. Социальный-экономика - 42-66-73, 40-59-18. Жангылыкъла эм спорт - 40-39-93, 42-66-71. Окьуучула бла байламлыкъла жюрютоу эм реклама - 42-37-94. Энчи корреспондент - 42-68-72. Тилманча - 40-28-97, Бухгалтерия - 42-30-87. Операторла - 40-28-49, 42-39-65.</p>	<p>Редакция авторла бла кьыгъат жюрютмейди. Кьыл жазламалга рецензия этилмейди эм ала артка кьайтарылмайдыла.</p> <p>Газетде басмаланган материалда айтылгъан оюмла редакцияны оюму бла келишимезге боллукълудула. Алада айтылгъан хар зат ючюн Россей Федерацияны Басманы законнен законна тийишлиликде материалланы авторлары кеслери жууаплыдыла.</p> <p>Редакция авторлардан 400 газет тизинден (маншанча бла жазылган 5-6 бет) кёпню алмайды.</p> <p>Газет Басманы эм асламлы информацияны эркинликлерин кьоруулау жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чю июнда регистрация этилгенди.</p> <p>Регистрация номер —Н—0066. Индекс - 51532</p>	<p>Газетни басмагъа КъМР-ни Басма эмда асламлы коммунистикандала жаны бла кьырал комитетини компьютер службасы хазыр этгенди.</p> <p>Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 33</p> <p>Газетлени нелерине тапдыруу ючюн КъМР-ни почта связыны федеральный Управлениасы жууаплыды. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10</p> <p>Газетлени розницагъа сатыу ючюн КъМР-ни «Роспечать» акционер обществосуну жууаплыды. Телефон: 42-69-34</p>	<p>Номерге графикте кёре 19.00 сагъатда кьыл салынады. 20.00 сагъатда кьыл салынганды</p> <p>ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГЪАРГЪАНЛА: Османланы Хьйса - дежурный редактор; Кетенчиланы Зульфия - жууаплы секретары орунбасары; Зезаланы Лида - (1,4-чю бетле), Бийчеккуланы Жаннета - (2,3-чю бетле) - корректорла.</p> <p>Тиражы 2100 экз. Заказ № 1527 Багъасы 10 сомду.</p>	<p>РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:</p> <p>360000, Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 5</p> <p>электрон почта: elbor_50@mail.ru</p>
--	--	---	---	--	---